

گزارش

حضور سینماگران در مراسم تشییع آیت‌الله رفسنجانی
آیین وداع
 آیین وداع با پیکر مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت‌نظام باحضور جمع کثیری از مردم، فعالان سیاسی و مسئولان کشوری و لشکری از مقابل دانشگاه تهران برپا شد. در این مراسم، جمعی از هنرمندان و مسئولان بسیجی به خانه سینما در خیابان وصال رفتند و در ادامه مراسم تشییع آیت‌الله هاشمی رفسنجانی شرکت کردند. از جمله مسئولان و چهره‌های حاضر در آیین وداع می‌توان به حجت‌الله ایوبی، رئیس سازمان سینمایی، علیرضا تابش، مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی، و سینماگرانی چون رسول صدرعاملی، علیرضا شجاع‌نوری، همایون اسعدیان، منوچهر شاهسواری، فرشته طائرپور، کامران ملکی، سامان مقدم، مرتضی شایسته، افشین هاشمی، جعفر صانعی مقدم و... اشاره کرد. همچنین سیف‌الله صمدیان، علیرضا رضاداد، منیره حکمت، پگاه آهنگرانی و... نیز از دیگر هنرمندان حاضر در مراسم تشییع بودند. علیرضا تابش، مدیرعامل بنیاد فارابی نیز با اشاره به حضور هنرمندان و طیف‌های مختلف مردم در مراسم تشییع آیت‌الله هاشمی تأکید کرد: حضور میلیون‌ها نشان‌دهنده قدرانی مردم از این شخصیت ملی است. تابش در گفت‌وگو با خبرآنلاین، درمورد حضور هنرمندان در این مراسم گفت: «جمعی از هنرمندان بعد از آن که مقابل خانه سینما حاضر شدند، راهی دانشگاه تهران شدند و در آنجا هم برخی از اهالی رسانه و هنرمندان را دیدیم. در این مراسم می‌توانستیم حضور خیلی پرشور مردم از همه اقشار را ببینیم و هر چه همزمان به ساعت ۱۰ نزدیکی می‌شد، جمعیت فشرده‌تر و بیشتر می‌شد. او در مورد این حضور پر تعداد مردم در این مراسم گفت: «آیت‌الله هاشمی یک شخصیت ملی و برای جمهوری اسلامی سرمایه بود. وقتی یک شخصیت و سرمایه ملی از دست می‌رود، مردم وفاداری خود را نشان می‌دهند.» او در ادامه یادآور شد: «در این لحظات همه اقشار صنوف مختلف از هنرمندان و روحانیون تا زنان خانه‌دار و دانشجویان در این مقاطع به میدان می‌آیند و ادای دین می‌کنند. ادای دین به سال‌ها تلاش و همت و ایثار و این‌ها یک شخصیت ملی به مردم و وطن داشت؛ چه در دوران پیش از انقلاب و انقلاب و چه در سال‌های جنگ و سال‌های اخیر که در مجمع تشخیص بودند.» مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی گفت: «همه طیف‌ها و گرایش‌ها این را در آقای هاشمی می‌دیدند که یک شخصیت فراجنبی و ملی است که ایران را دوست دارد و به توسعه پایدار کشور خیلی معتقد بود. این حس امروز و خود میلیون‌ها در وداع با ایشان و تشییع پیکر ایشان با حضور همه اقشار نشان‌دهنده قدرانی مردم از شخصیت‌های ملی است. آقای هاشمی در میان شخصیت‌های نسل اول انقلاب شخصیت کلیدی بود و امروز هم همه مردم به ایشان به‌عنوان یک شخصیت ملی ادای احترام کردند.»

نگاهی به عملکرد صداوسیما قبل و بعد از ارتحال «آیت‌الله»
زنده‌های که برای تلویزیون زنده نبود

رضا نامجو | خبر تکان‌دهنده و باورنکردنی است. خیلی‌ها منتظر بودند تا مهم‌ترین رسانه ایرانی موضع خودش را در مورد چیزی که بیشتر شبیه شایعه بود، معلوم کند. آخر رفتن مردی که بسیاری او را از مهم‌ترین ستون‌های پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ۵۷ می‌دانستند، باور کردنی به نظر نمی‌رسید. آنها که نخستین‌بار زرمه‌های مرگ آیت‌الله هاشمی رفسنجانی راد شبکه‌های مجازی شنیده بودند، گمان می‌کردند شاید یقه‌زودی تک‌ذیب خواهد شد. شبکه‌های خارجی هم که خبر را اعلام کردند، اما شنونده‌ها گفتند: عجب دروغ بزرگی. دروغ نبود، هاشمی رفسنجانی از دنیا رفته بود ولی رسانه ملی همچنان در حال پخش برنامه‌های روزانه خودش بود؛ گویی هیچ اتفاقی نیفتاده است. چند ساعت بعد زورنیوس‌های حک‌شده در صفحه تلویزیون‌های داخلی هم خبر را تأیید کردند. حال می‌شد گفت: «دوباره صداوسیما از شبکه‌های تلویزیونی خارجی و البته فضای مجازی عقب افتاد.» شاید‌ها پرتنگ و پرتنگ‌تر شدند. یکی این که شاید مسئولان تلویزیون منتظر برخی هماهنگی‌ها بودند تا نام هاشمی رفسنجانی را این بار با موضوعی متفاوتی مطرح کنند و از رفتن یار اسام و رهبری بعد از ۵۹ سال تلاش و مجاهدت برای استقرار و ماندگاری نظام اسلامی بگویند. فیدل کاسترو هم

خبرش را در مورد توجیه قرار دهد. به‌عنوان مثال در رویدادی چون زلزله فقط با نشان دادن یک لاگ‌شات ابعاد خرابی‌ها را نشان نمی‌دهیم و بعد از آن، مسأله را تمام شده فرض نمی‌کنیم. طبیعتاً باید به افرادی که در مرکز حادثه قرار داشته‌اند نیز بازبینی. ما در اصطلاح به ابعاد مختلف رویداد می‌گوییم «حلقه‌های ارتباط رویداد». حلقه‌های ارتباط را باید یافت و همگی را تعیین کرد. پوشش داده، زیر را در این جاصحبت از یک رویداد موردی و مقطعی نیست. رویدادی اتفاق افتاده که با رویداد اصلی در حدی مرتبط است که می‌توان آنها را متصل به رویداد اصلی تلقی کرد. بنابراین برای بحث دوم باید گفت: «صداوسیما نتوانست پوشش رویدادهای مرتبط با رویداد اصلی را در نظر بگیرد.» پخش سوم، «بخش تصویری رویداد» است. روز گذشته، جمعیت قایل توجیهی برای حضور در مراسم تشییع آیت‌الله هاشمی رفسنجانی شرکت کردند. با وجود این، صداوسیما از عکس‌های هوایی برای نشان دادن این جمعیت استفاده نکرد. اما شبکه‌های اجتماعی این کار را انجام دادند و حضور سعه‌میلیون نفر در مراسم تشییع برآورد شده است. آیا مخاطبان نباید این تصاویر را از تلویزیون می‌دیدند؟ شما به‌عنوان یک رسانه باید رویداد را پوشش دهید یا از آن صرف نظر کنید. اگر پوشش را به‌صورت ناقص انجام دهید، رسانه‌های دیگر این کار را به‌طور کامل انجام خواهند داد. رسانه شما لطمه می‌خورد، نکته نهایی این است که تلویزیون بیشتر به «جنبه‌های

چهره ناشناخته‌ای باشد. سید عباس صالحی، معاون وزیر ارشاد پس از مرگ آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در انتقاد از این رویه در توییتی نوشت: «تلویزیون آقای هاشمی را نشان می‌دهد و دختر ۹ ساله‌ام می‌گوید من تا حالا این آقا را در تلویزیون ندیده‌ام.» صریح‌ترین انتقاد درباره این موضوع را حجت‌الاسلام والمسلمین ناطق نوری، رئیس پیشین بازرس مقام معظم رهبری در یک برنامه زنده تلویزیونی مطرح کرد و گفت: «حالا هاشمی از میان ما رفته است. اگر ۵ شبکه صداوسیما هم به او اختصاص بدهید، فایده‌ای ندارد.» انتقادها درباره این موضوع البته بیشتر از اینها است. حسین غفوری فرد عضو حزب مؤتلفه اسلامی در برنامه فرمول یک روز گذشته بر این موضوع تأکید کرد و گفت: «هی کاش این همه لطفی که رسانه‌ها اکنون به آقای هاشمی دارند، در گذشته داشتند و مردم می‌توانستند از این گنجینه استفاده کنند.» از سوی دیگر تنها چند ساعت بعد از برگزاری مراسم خاکسپاری آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در حالی که شبکه‌های ماهواره‌ای خارجی به شکل ویژه‌ای مشغول پوشش و تحلیل و بررسی مراسم بودند، به‌نظر می‌رسید کار تلویزیون‌های وطنی با آیت‌الله تمام شده است چون سه شبکه اصلی تلویزیون در حال بازپخش برنامه‌های شب گذشته‌شان بودند. شبکه یک تکرار معمای هاشمی، شبکه ۲ پخش یک انیمیشن و

گفتاری از مجید رضایان، استاد ارتباطات و پژوهشگر زور نالیسم درباره مواجهه تلویزیون با درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

اعتباری که لطمه خورد

از نگاه من عملکرد صداوسیما از منظر کارشناسی رسانه‌ای از سه زاویه قابل بررسی است. بخش نخست این محبت درباره بخش خبری است. همان‌طور که می‌دانید وقتی صحبت از خبر می‌کنیم، قیل از این که اتفاق به خبر تبدیل شود؛ یا سه حالت مواجه هستیم. یا این رویداد را «فرآیندمدار» بررسی می‌کنیم یا رویداد دارای ظرفیتی است که تنها به صورت «پوشش» بررسی می‌شود یا این که ظرفیت خبر به قدری بالاست که نامش را «پوشش خبری» می‌گذاریم. در مورد خبر حالت آقای هاشمی در گام نخست چون ارزش رویداد بالا بود؛ از نظر کارشناسی ورود به این رویداد، «پوشش» نامیده می‌شود. اصل اول برای پخش در همه جای جهان «سرعت» است. صداوسیما از این منظر هم در اعلام خبر و هم در ورود به موضوع خبر، به شدت عقب افتاد. وقتی شما سرعت را از دست می‌دهید از نظر رسانه‌ای اعتبار رسانه‌تان لطمه می‌خورد. در اصطلاح به این کار، «خبر خوردگی» می‌گویند. بدتر این اتفاق برای یک رسانه آن است که یا خبر را بخورد یا از منظر پوشش از سایر رسانه‌ها عقب بیفتد. قضیه دومی که در بحث پوشش خبری و سرعت می‌خواهم به آن بپردازم، «گناه به تناسب رویداد» و پوشش ابعاد مختلف آن است که در اصطلاح آن را «پوشش همه‌جانبه‌نگر» می‌نامیم. وقتی قصد ورود به یک رویداد را داریم، باید به این نکته توجه کنیم که رویداد مورد نظر، تنها دارای یک زاویه نیست و از زوایای مختلف قابلیت پوشش و سپس بررسی دارد. طبیعتاً فردی که از دنیا می‌رود، دارای خانواده و نزدیکانی است. آیا نباید با اعضای خانواده و نزدیکان این فرد ارتباط گرفت؟ رسانه وظیفه دارد در پوشش خبری، تمامی ابعاد موجود

شبکه ۳ تکرار سینمایی‌های برای پیشمیان را پخش می‌کردند و دیگر حتی خبری از تحلیل‌های تک‌بعدی و روایت‌های تاریخی مربوط به آقای هاشمی نبود.
یک‌نگاه تک‌بعدی
 آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به‌عنوان یک چهره سیاسی بیش از دیگران از خارج از کشور و در حوزه بین‌المللی شناخته شده است. گاردین یک روز بعد از مرگ هاشمی رفسنجانی در سرمقاله خودش او را بزرگ‌ترین سیاستمدار ایرانی دوره معاصر خوانده یا یکی از شخصیت‌های بین‌المللی او را بزرگ‌ترین سیاستمدار خاورمیانه در قرن گذشته می‌داند. بسیاری از چهره‌های بین‌المللی نیز درباره او تعابیری دارند. هاشمی با چنین چهره‌ای در عالم سیاست، ابعاد شخصیتی متفاوتی دارد. اما صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در چند روز گذشته سعی کرده چهره‌ای تک‌بعدی از او به نمایش بگذارد که همین امر نیز با انتقادهایی روبه‌رو بوده است. انتقادها تا جایی پیش رفت که مردم در روز تشییع پیکر آیت‌الله، به آن اعتراض کردند و علیه صداوسیما شعارهایی دادند. علی‌عسکری رئیس صداوسیما در واکنش به این انتقادها اعلام کرد: «عملکردمان را اصلاح خواهیم کرد.» او در واکنش به انتقادهای اخیر نسبت به نحوه بازتاب رسانه‌های مراسم تشییع پیکر آیت‌الله هاشمی رفسنجانی گفت: انتقادها را روی چشم می‌گذاریم و سعی می‌کنیم نسبت به انتقادها، عملکردمان را اصلاح کنیم و با وجود آن که به‌نظر می‌رسد پیش از آن که آیت‌الله هاشمی از دنیا برود، رسانه ملی با او سرسازش نداشت، رئیس سازمان صداوسیما گفت: ما هم در برنامه‌های این چند روز گذشته هم قیل از آن، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را تکریم کردیم. آنچه عسکری گفته است شاید علاج درنشدن بازبراهمان‌طور که حجت‌الاسلام ناطق نوری هم گفته، هاشمی دیگر رفته است و اگر صداوسیما تمام شبکه‌های خود را به آیت‌الله اختصاص دهد، فایده‌ای ندارد. هاشمی رفته خوب یا بد، هر چه که بود، دیگر در میان ما نیست. این مبارز کهنسال اکنون با پرورده‌های مشغون از تلاش در محضر محاسبه الهی است. برای آنها که سال‌های سال او را «زند» شده است، یک دریغ مانده باشد؛ دریغی که در شرع مقدس هم بر آن تأکید شده و دیگر امکان برآورده شدن آن نیست؛ «حالیست»

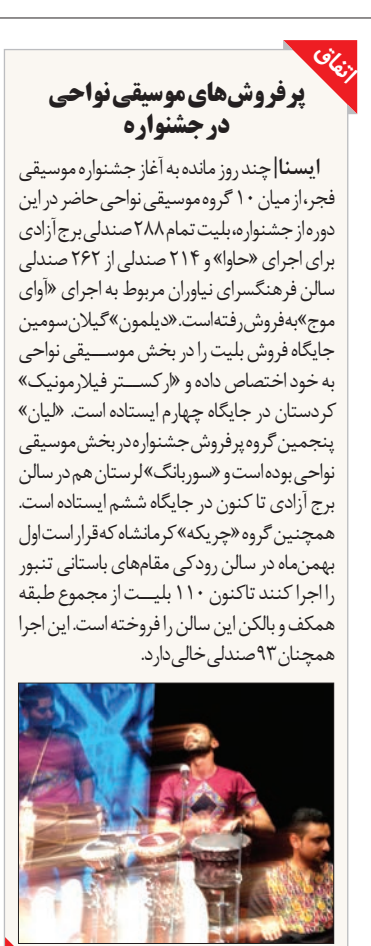
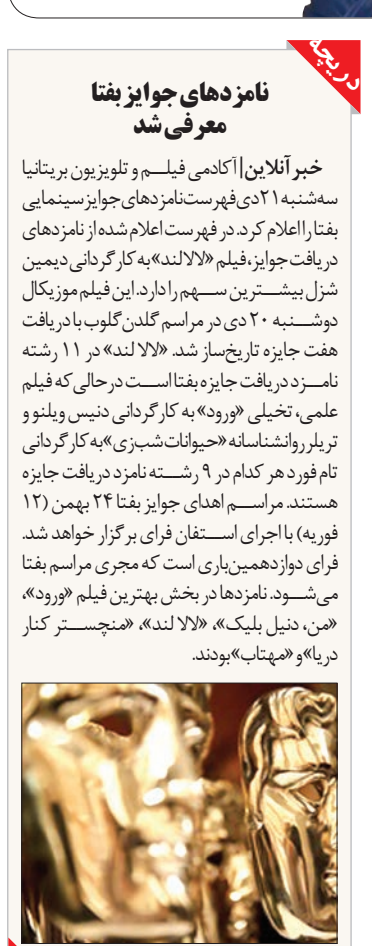
هاشمی دیگر نمی‌تواند کسی را حلال کند. آنهایی که سال‌های سال تلاش کردند او را مظهر «زر» و «زور» معرفی کنند و حالا که در تلویزیون ظاهر می‌شوند او را شخصیتی غیر از آنچه معرفی کرده‌اند، نمی‌نمایند یا دروغ می‌گویند یا را می‌کنند. حالا یک دریغ برای خودمان مانده و این تکرار مکرر که چرا «مرده پرست هستیم»؟ موضوعی که حجت‌الاسلام ناطق هم آن را در همان برنامه تلویزیونی مطرح کرد.

نامزدهای جوایز بی‌نتا

خبر آنلاین | آکادمی فیلم و تلویزیون بریتانیا ه‌شنبه ۱۲دی‌ماه فهرست نامزدهای جوایز سینمایی بنفرا اعلام کرد. در فهرست اعلام شده از نامزدهای دریافت جوایز، فیلم «لالاند» به کارگردانی دیمین شزل بیشترین سهم را دارد. این فیلم بین‌المللی ۲۰ دی‌ماه در مراسم گلدن گلوب با دریافت هفت جایزه درخشان‌تر شد. «لالاند» در ۱۱ ژانویه نامزد دریافت جایزه بی‌نتا است در حالی که فیلم «تخیلی «ورود» به کارگردانی دنیس ویلنو و «تربام» را به‌عنوان رئیس جمهوری خود دارد.» کلونی خطاب به رئیس جمهوری کشورش اظهار داشت: «یا تو نباید در حال اداره کشور باشی؟» و سپس ادامه داد: «من به او رأی ندادم، از او حمایت نمی‌کنم و فکر نمی‌کنم او انتخاب درستی بوده باشد. در این برهه از زندگی، ما باید امیدوار باشیم که او همه چیز را از بین نبرد. واقعیت این است که شما باید امیدوار باشید که او کارش را خوب انجام دهد؛ چون اگر ایالات متحده آمریکا شکست بخورد، اتفاقات و قاعدی می‌افتد. پس باید امیدوار باشید که او بتواند اما من هیچ نشانه‌ای از آن نمی‌بینم.»
 همچنین گفت: «بعد از دوره خوش‌شانسی رئیس‌جمهوری شدن افرادی چون جفرسون، فرانکلین، لینکلن، روزولت و کندی، آمریکا سر بوش کمی بدشانسی آورد و من فکر می‌کنم حالا هم کمی بدشانسی آوردیم.»

نمایشگاهی برای کالاهای فرهنگی با الگوی ایرانی-اسلامی

شهروند | نشست خبری دومین جایزه کالاهای فرهنگی با الگوی ایرانی-اسلامی برگزار شد. فریدونی دبیر جایزه کالای فرهنگی از دریافت ۹۴ اثر پژوهشی از جمله کتاب، مقاله و پایان‌نامه و حدود هزار اثر در زمینه نوشت‌افزار، کتاب و اسباب‌بازی و کتاب خبر داد و تصریح کرد: نمایشگاه آثار در قالب یک نمایشگاه تخصصی ۳ روزه از ۲۰ الی ۲۲ دی‌ماه در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت. البته جامعه هدف اصلی این نمایشگاه فرهیختگان، صاحب‌نظران و تولیدکنندگان محصولات فرهنگی هستند. سعید حسینی نماینده شورای سیاست‌گذاری کانون فرهنگی هنرستان گفت: پیش از این در حوزه نوشت‌افزار ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد گردش مالی را به راحتی از کشور خارج می‌کردیم و به جای آن محصولات یا تهاجم فرهنگی در معرض دید کودکان ما قرار می‌دادیم.

اخبار کوتاه

جعفر شیرعلی‌نیا نویسنده کتاب «روایتی از زندگی و زمانه آیت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی» از آماده‌سازی این کتاب برای عرضه چاپ دوم خبر داد.
 عبدالجبار کاکایی از آماده انتشار شدن دفتر شعر تازه‌ای از خود با عنوان «حال من دست خودم نیست» خبر داد.
 جمعی از فعالان حوزه نشر در پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی را تسلیت گفتند.
 علاوه بر بخش «مسابقه بین‌الملل» و «مسابقه جوانان»، «مسابقه مرور تئاتر ایران» نیز به سی و پنجمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر افزوده شد.

سی‌ودومین جشنواره موسیقی فجر با دو روز تعویق از روز جمعه ۲۴ دی‌ماه با تغییراتی در جدول برنامه‌ها آغاز می‌شود.

فیلم کوتاه «من هم هستم» به کارگردانی محمدرضا یکناسی به زودی جلوی دوربین می‌رود.

فلورا سام در سریال «هی نمک» به کارگردانی علیرضا بذرافشان که برای شبکه سه ساخته می‌شود، بازی می‌کند.

نشست بررسی کتاب «پرسه در خاک غریبه» با حضور احمد دهقان، نویسنده کتاب و مجید قیصری و محمدرضا بایرامی در فرهنگسرای اندیشه برگزار شد.

رئیس انجمن فیلم کوتاه اعلام کرد، هیأت داوران فیلم کوتاه تعیین‌کننده اهدای سیمرغ و دیپلم افتخار فجر در این بخش هستند.

واکنش

گلدن گلوب علیه ترامپ

مریل استرپ، بازیگر سرشناس هالیوودی در مراسم «گلدن گلوب» و هنگام دریافت جایزه عمر دستاورد سینمایی، با انتقاد از رفتار زشت «دونالد ترامپ»، رئیس جمهوری جدید آمریکا در مورد یک خبرنگار معقول گفت: «وقتی آدم‌های قدرتمند از موقعیت خود برای زور گوئی استفاده می‌کنند، همه ما بازنده‌ایم.» ترامپ هم ساکت نشست و در واکنش به این حرف‌ها اظهار داشت که او سخنرانی استرپ را گوش نکرده است؛ اما با وجود این در توییت خود نوشت: «هریل استرپ یکی از بازیگرانی است که زیادی در هالیوود بزرگش کرده‌اند. او من را نمی‌شناسد اما شب گذشته در مراسم گلدن گلوب به من حمله کرد.»
 ترامپ در ادامه این هنرنویسه باسابقه را یکی از هواداران هیلاری کلینتون، «بازنده انتخابات» خواند. مریل استرپ دوشنبه شب با اشاره به تقلید «دونالد ترامپ» از خبرنگار معقول روزنامه «نیوسپورک تایمز» گفت: «ایمن نقش آفرینی امسال واقعاً من را حیرت‌زده کرد و چنگک‌های آن در فیلم فرو رفت، نه برای آنکه خوب بود بلکه برای اینکه تأثیرگذار بود و کار خودش را کرد. این اتفاق زمانی روی داد که فردی که قصد دارد روی مهم‌ترین صندلی این کشور بنشیند، ادای یک قرار می‌دهد. زمانی که این صحنه را دیدم، قلبم شکست و هنوز نمی‌توانم آن را از ذهنم بیرون کنم؛ زیرا چیزی که می‌دیدم در فیلم نبود و در واقعیت اتفاق می‌افتاد.»

این بازیگر برنده سه جایزه اسکار در جمع حاضران در مراسم اعطای جوایز «گلدن گلوب» گفت که اقدام «ترامپ» به نوعی به قلندری وجهه قانونی بخشیده است و این رفتار می‌تواند به زندگی روزمره مردم نیز سرایت کند و در واقع به سایر مردم نیز اجازه می‌دهد که چنین رفتاری داشته باشند. جولین مور و جیمز وودز دو هنرنویسه‌های بودند که پس از این اتفاق از سخنان «استرپ» حمایت کردند. جورج کلونی دیگر بازیگر مشهور سینما نیز در حمایت از همکار خود برآمد و گفت: «آمریکا کمی بدشانس است که «ترامپ» را به‌عنوان رئیس جمهوری خود دارد.» کلونی خطاب به رئیس جمهوری کشورش اظهار داشت: «یا تو نباید در حال اداره کشور باشی؟» و سپس ادامه داد: «من به او رأی ندادم، از او حمایت نمی‌کنم و فکر نمی‌کنم او انتخاب درستی بوده باشد. در این برهه از زندگی، ما باید امیدوار باشیم که او همه چیز را از بین نبرد. واقعیت این است که شما باید امیدوار باشید که او کارش را خوب انجام دهد؛ چون اگر ایالات متحده آمریکا شکست بخورد، اتفاقات و قاعدی می‌افتد. پس باید امیدوار باشید که او بتواند اما من هیچ نشانه‌ای از آن نمی‌بینم.»
 همچنین گفت: «بعد از دوره خوش‌شانسی رئیس‌جمهوری شدن افرادی چون جفرسون، فرانکلین، لینکلن، روزولت و کندی، آمریکا سر بوش کمی بدشانسی آورد و من فکر می‌کنم حالا هم کمی بدشانسی آوردیم.»